

Вежди Рашидов: По-добре мир, отколкото война

автор: Валерия Велева

Снимка: Иван Донов

С Вежди РАШИДОВ, министър на културата, разговаря Валерия Велева

- Скандалът между държавния глава и вицепремиера продължава да бушува. Премиерът Борисов призовава президента Първанов да се извини на министър Дянков. Смятате ли, че това е възможно, г-н Рашидов?

- Тази сага ми се струва доста ненужна, да не кажа дори несъдържателна. По простата причина, че скандалът не лежи върху сериозните проблеми, които засягат страната, скандалът е непродуктивен, това е едно емоционално изригване. Да бяха се скарали за политика, разбирам, а то за отделни реплики. Смятам, че и президентът, и вицепремиерът са достатъчно силни и мъдри и ще намерят път, за да излязат от тази ситуация. За съжаление и двамата са все още в шоуто на Иван и Андрей.

- Какъв е пътят да излязат от това шоу? Публично извинение?

- Няма нужда някой някому публично да се извинява. Просто да си подадат ръце като мъже. Няма нужда от думи, а от воля. Много по-силно е да сключиш мирен договор, отколкото да започнеш война.

- Ако това не стане?

- Ще се отприщи война, която ще се води не с оръжие, а с мръсотии и кал. Война, в която няма да има победени и победители. Ще има опръскани с кал. 20 години ние само това произвеждаме в политиката. Най-лесно е да се създаде скандал, да се нанесат беди и обиди, трудно е да се прояви мъжество. Дано намерят сили за това и Първанов, и Дянков. България е в тежка икономическа криза, има сериозни проблеми, правителството трябва да провежда нестандартна политика, за да изведе българския народ от кризата. Усилията на всички трябва да бъдат концентрирани в тази посока, а не в подклаждането на скандали. Това правителство има желание и воля да отвоюва властта за държавата. В името на тази цел малките проблеми трябва да бъдат оставени на заден план за сметка на висшите цели на обществото.

- Само че за мнозина политици изборът днес е “импийчмънт или война”.

- Ако продължим да храним обществото си със скандали и зрелища, ние ще загинем, както е загинала Римската империя. Така са загинали много цивилизации. Народът ни е беден, има нужда от работа, от правилна антикризисна програма, предстои ни година, в която трябва да изстрадаме кризата, за да стъпим на здрава основа. През вековете е имало много богати, заможни хора. Едните са давали пари за гладиаторски битки, от които нищо не е останало в историята, а другите са давали пари за библиотеки, за църкви, за музеи. Трябва да изберем пътя, по който искаме да останем в историята - градим или рушим.

- Много хора са изправени пред дилемата “Първанов или Борисов”. Каква е вашата позиция?

- Аз съм лоялен към правителството, защото съм част от този екип, защото вярвам на премиера си, вярвам в Дянков, смятам, че той е един много добре подготвен финансист. Вярвам на всички млади министри, които имат желанието и хъса да променят живота, който до днес не сме успели да променим. И това ме стимулира да бъда в екипа. Вярвам в институциите, вярвам, че Първанов е опитен държавник. И смятам, че и двете страни имат своите грехове. Дянков със своите остри изречения, но и Първанов с неговото поведение, изваждайки стенограмата. Всички знаехме, че отиването на Дянков при президента бе с добра воля и желание с добро да бъде решен проблемът. За съжаление нещата придобиха друго измерение. Нали виждате кой спечели от този скандал - двамата млади шоуведещи. Скандалът изцяло ги обслужи, както обслужи и някои партии, които побързаха с реакциите си и се възползваха по един много интригантски начин от ситуацията, обвинявайки и президента, и вицепремиера.

- В тази ситуация е много тежка ролята на премиера Борисов, който не скри недоволството си от “езика на Дянков” и в същото време трябва да го брани.

-Поведението на Борисов е правилно. Той е водачът на групата. Длъжен е да защитава всеки свой министър. И му прави чест. Прави го великолепно. И то много пъти. Защищавал е своите министри, повечето от които се учат в управлението. И аз дори нямам опит, въпреки че толкова добре познавам България и манталитета на българите. Но опит се придобива и човек греша, за да се учи от грешките си. В началото ние всички си казахме: Ще се учим, животът е един учебник, ще го отворим и ще се научим. Няма нищо лошо в това. За разлика от досегашните управници Борисов в характера си има едно безценно качество - умее да прави и крачки напред, и крачки назад. Това му носи много дивиденди. Затова смятам, че премиерът Борисов би било добре да бъде арбитър на това недоразумение. Сигурен съм, че мъдростта ще надделее.

- Каква е ролята на съветниците и на пиарите в този скандал?

- Ако са слаби съветниците на един политик или държавник, това се измерва по броя на гафовете, които се допускат. Сега за първи път разбрах, че когато човек е на власт, колкото повече му се вдига рангът, толкова повече се увеличават и сервилните хора около него. Умният управник трябва да е предпазлив с ласкателите. Истинският управник има нужда от хора, които го критикуват - те го държат нащрек, те го предпазват да не сбърка, - а не от ласкателите, които често го подвеждат. Толкова по този въпрос!

- Като творец не съжелявате ли, че влязохте в една администрация, която винаги носи ограничения?

- Искам да бъда полезен на своя народ, на държавата. Аз съм наясно със себе си. Имам името и достойнството, изживях рано славата, минах етапа на гордостта и самодоволството, имам обич и малко верни приятели, за които съм готов на всичко, имам възможности. Сега искам да покажа, че и във властта човек може да бъде честен. Дал съм си ясна сметка, че когато влизам във властта, трябва да оставя на заден план моите проблеми, и да отдам времето си за решаване на глобалните въпроси. За мен не е важно кой какво пише по мой адрес, добро или лошо, по-важно е какво ще оставим след себе си. Поставил съм си за цел в края на мандата, като се обърна, да видя един хубав български музей, да видя, че българските артисти са на пазара и са щастливи, и са богати, и са конкурентоспособни, и са велики, и са големи. Бих се радвал да видя остров “Свети Кирик” като един паметник на българската археология.

- А оковите на властта? Нарекохте властта “казарма”.

- Казарма е, да. Властта ми отнема от свободата - от времето да стана сутрин, да изпия чаша кафе, да си поиграя с кученцата, после да отида в ателието си и да работя. Загубих този рай! Сега властта ми отнема целия ден. Натоварването е огромно. Но не това ме плаши основно. Плаши ме една мисъл: дали си заслужаваше толкова много себеотдаване и каква е цената. Знам, че животът е един миг. При това много кратък.

Много често съм си мислил за смъртта, защото много отрано смъртта мина не само през очите ми, а и през сърцето ми. Майка ми, баща ми, брат ми починаха буквално в ръцете ми. Аз съм я пипал смъртта, и то много рано и като много млад. И знам, че човешкият живот е една илюзия. А пък моят занаят е малка магия - илюзия за бягство от реалността. Защото реалността не е красива. Тя е пошла, макар да е облечена красиво. Изкуството е спасението от тази пошлост.

- Затова ли тъгата легна на лицето ви?

- Аз дойдох от света на прожекторите, бях известен, популярен, свободен, свободно говорещ. Да, сега съм по-тъжен, вече не мога да говоря така свободно, трябва да си меря думите в името на хората. Искам да направим реформата. Искам на екраните на двете “Арени” да се редим на опашка за български филми. Искам да излезем на реалния пазар, а не да висим на хранилката и да смятаме, че сме богопомазани и едва ли не това ни се полага по презумпция.

- Но реформата среща съпротива, а пък вие казахте: “Артистите да спрат смешния си плач”.

- Една реформа не се прави, за да се чувстват хората нещастни, а за да могат да станат още по-продуктивни и щастливи. Тази реформа не аз ще я правя, а хората от гилдиите, които имат нужда да променят собствения си живот към по-добро. Аз само, като политическо лице, мога да дам онези гаранции, че ще прокарам законите, които са необходими за тази реформа. Както и правилата за нейното провеждане. Да, тази година е тежка, но една криза идва и заминава като всичко останало. А всеки творец трябва да разбере, че с труда си ще печели. Защото не бива агресивната посредственост да унищожи талантливите. Бих бил щастлив да видя български писател носител на Нобелова награда. Ние трябва да можем да създадем нашите значими личности, пред които да се прекланяме, от които да имаме страх, респект и уважение. Защото в България напоследък се нароиха млади хора, чиято известност се състои в това да обливат с кал

талантливите и кадърните хора. Трябва да се научим да се прекланяме пред големите имена. В празното пространство няма гении.